

פיליפער פאלקסבלאט

אונפארטיישישע פארטיי - געזעלשאפטליכע סאג - צייטונג

Nr. 40 (1033) | Łódź, Sreda 16 Lutego 1927 | פינפטער יאהרגאנג | לודז, מיטוואך יאר א הרפ"ו. | Nr. 40 (1033)
24-71 | adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel. 24-7

הנחות ביים איינמאהנען שטייערען.

פינאנץ-מיניסטער ערקלערט אין סענאט-סאמיסיע, אזוי רעגירונג וועט אנדערע דעם אפילו פון שטייער-עסעסציעס. אינטערסאנטע וועגן א ניספייגער הלואה זאגן די מעג פערענדיגט ווערען.

פאר א פויליש-ליטווישער דערנעמערונג?
רעפערעסיעס געגען ארבייטער אין ליטא.
קא ווא 15 (ספ. טעל.) אין קאונא ווערט איצט דערווארט דאס קא-קומען פון די ענלישע און אמעריקאנישע קאמפאסאטארען פאר די באליטישע לענדער.
אין די ליטווישע אפיציעלע קרייזען רעדט מען דעריבער שטארק וועגן דעם פאקט, ווייל ס'איז בעוואוסט, אז די פארשטעלער פון ענגלאנד און אמע-ריקא ווילען צו-אילען דאס פערשטענדיגען ויך פון די ליטווינער מיט פוילען.
קא ווא 15 (ספ. טעל.) די ליטווישע מאכט האט געשלאסן 16 פראג-פאסיאנעלע פראגראמען אין קאיווא. עסליכע צעהנדליג פערזאנען זענען ארעסטירט געווארען.

אגראנאמישע בעראמונגען פון אגרא-דזשאניט.
מאסקווע (י.ט.א.) עס האבען ויך פערענדיגט די בעראמונגען פון די מיט-ארבייטער פון אגרא-דזשאניט. אין די בעראמונגען האבען אנטהאלט גענומען ביז 30 מיטארבייטער פון אגרא-דזשאניט אין קרים. בערסאנער ראיאן און קרי-וואראנער ראיאן. עס זענען אנטהאלטען געווארען בעריכטען וועגען מצב פון דער קאלאניזאציע אויף די ערסער. דער הויפט-אגראנאם פון אגרא-דזשאניט פראג. ליובארסקי האט געהאלטען אן אינטערעסאנטען בעריכט וועגען דעם צושטאנד פון דער יידישער קאלאניזאציע אין ראטען-פערבאנד. דער אג-אגרא-דזשאניט (י.ט.א.) די מען ווערט דא צווארעם דער אונטערשטעס-סעק-רעסאר פון ענגלישען-קאלאניאל-מיני-סטעריום פער ריזשאן שוקבארן. וועלכער דארף ערלויבען אלע ווירטשאפטליכע און פאליטישע פראגען, וואס זענען פערבונדען מיט דעם גרויסען רוטען-פערבאנד.

ארי-ישראל ווערט עלעקטריפירט

פער-פלאן צו עלעקטריפירען ארי-ישראל ווערט דורך אויסנוצען דעם וואסער-שטראם פון ירדן און ירמוק. אין אנהויב פון חורש מאי וועט מען שוין צוטרעטען צו די חופט-ארבייטער ביים פערוויקליכען דעם דאזיגען פלאן.

כשר
קאפע-רעסטאראן
בריסטאל
פערטריכאווער 30
טעלעפאן 25-91
וועלכע איז בעקאנט מיט אהר גוסע קיך, גוט ארויס טעגליך מיט אגערן:
פון 3 געג 2.75 זל.
" 4 " 3.50
" 5 " 4.00
אין אויך אונדערברוימען אלע קארט. שנעלע און סאלידע צענדונגן!
כשר
בערגונג פריי!
מיט אכטונג ה, בערנדיים.

כשר
קאפע-רעסטאראן
בריסטאל
פערטריכאווער 30
טעלעפאן 25-91
וועלכע איז בעקאנט מיט אהר גוסע קיך, גוט ארויס טעגליך מיט אגערן:
פון 3 געג 2.75 זל.
" 4 " 3.50
" 5 " 4.00
אין אויך אונדערברוימען אלע קארט. שנעלע און סאלידע צענדונגן!
כשר
בערגונג פריי!
מיט אכטונג ה, בערנדיים.

שבת
דעם 19-טען פעברואר
קומט פאר אין די פערעכטיגע זאלען פון
"אימפעריאל" (וואוואדזשא 16)
אגראנדיעזער מאסקווע-באל
למונת דעם בית-תומים, זגערזשער 40.
מיט זעלמענע שטענע דעקאראציעס. פיל אי-פערשענלעכע אמאקציעס. 2 ארקעסטערס. צוגעגלייכע פרייזען!
געווענעס און די וועטערינע אגאנען.
רייכער בופעט!

שבת
דעם 19-טען פעברואר
קומט פאר אין די פערעכטיגע זאלען פון
"אימפעריאל" (וואוואדזשא 16)
אגראנדיעזער מאסקווע-באל
למונת דעם בית-תומים, זגערזשער 40.
מיט זעלמענע שטענע דעקאראציעס. פיל אי-פערשענלעכע אמאקציעס. 2 ארקעסטערס. צוגעגלייכע פרייזען!
געווענעס און די וועטערינע אגאנען.
רייכער בופעט!

אונזער טעמען מיטגעפאלה דריקען מיר אויס דער געהערטער פאמיליע קיססין, צוליבן מוים פון זייער איידעלען פאטער, אונזער ווערט
נ.ע.
מארכום קיססין.
לייב זאכהיים אין פאמיליע.

ערד-ציטערניש אין יוגאסלאוויען.

פערניכטעט פיל ישובים. גרויסע צאהר קרבנות.

די יודישע אנגען-א רעאלער אינסטרומענט. די אנגען און די אנאפהענגיגע ארמאדאסיע.

מאך, וואס ער האט געשלאסען מיט
מארגענלעך גרופע אין ווייטער אפצוויי-
פון זיין גרויסע שכל, געהענדיג אויף
דעם וועג, וואס איז אים אונגעצייכענט
געווארען, וועט די יודישע אנגען ווע-
רען ארעאלער אינסטרומענט, צו בוי-
פון די יודישע נאציאנאלע היים אין א-
דער אבמאך, וואס איז נישט לאנג גע-
אויסט - איז וויקליך די וויכטיגסטע
געשעהעניש אין דער ציוניסטישער בע-
וועגונג ווייט באלאזש דעקלאראציע.
דער בעריכט פון דער אונטערשיידער
עקספערטען קאמיסיע ווערט ערווערט
מיט גרויס שפאנונג.

לענדאן. (י.ט.א.) די בעקאנטע
ענגלישע צייטונג, "ניו איסט" (דער נא-
הענטער מוח) שרייבט אין א לייט-אר-
טיקל, אין צוזאמענהאנג מיט דעם אב-
מאך צווישן דער ווייזמאן און לאזי
מארגענלעך, די ציוניסטען האבען איצט
נעוואונדען די אונטערשיידונג פון די
גרויסע מאסען פון די נישט-ציוניסטען
אין אמעריקע. מען דארף פערשטעלען,
אז אמעריקע איז אלע מאל געווען פיינד-
ליך געשטימט צום געדאנק פון "נאצי-
נאציונאליזם" די יודען, אין אלגעמיין
אבער איז אין דעם לעצטען פעריאד
געשטיגען אין אמעריקע די אקטיווע
פארמיטלעכע שיינע מיט דער ציוניסט
פון ארץ ישראל. מען דארף פערשטע-
לען - שרייבט די צייטונג, - אז דער
צוואג צו שאפען א פערזענלעכע יו-
דישע אנגען איז גלייכצייטיג א צוויי-
פון דער קראפט און פון דער שוואכ-
קייט פון דער אפיציעלער ציוניסטישער
בעוועגונג. דער ווייזמאן האט ווייטער
צייט געוואלט, אז קיין שום זאך איז
נישט בכה צו פערמאלטען דאס בויזע פון
דער יודישער נאציאנאלער היים אין ארץ
ישראל, סידען דער ים-התכון וועט בע-
דעקען ארץ ישראל. דאס איז א צוויי-
פון זיין שטארקען גלויבען. דער אב-

בעלגראד, 15 (ס.ט.) דא האט זיך געהאלט א שטארקע ערד-
ציטערניש, דער מיטעל-יונגע פון וועלכער עס געפינט זיך אין הערצעגאווינע
די מאטעריעלע שאדענס זענען גרויס. עס זענען אויך פארהאן מענטשליכע קרבנות.
גר א.א. 15 (ס.ט.) "סאטעספאסט" טיילט מיט פון זאנשטוב, אז די
ערד-ציטערניש האט אונגעמאכט אין הערצעגאווינע שווערע שאדענס. אין פער-
שידענע שטעט זענען איינגעפאלען פיל הייזער, בערגאפענדיג אונטער די
ווארבות א גרויסע צאהל מענטשן.

אין פארגעקומען אין הערצעגאווינע, קומען אן פאלגענדע פרטים:
פארם 5 א וויינער אינדערהייט איז די גאנצע געגנט געווען געווארען
רען דורך א העלען בליץ ביי א פולקאם קלארען הימל. דאן איז געקומען די
ערשטע ערד-טרייטלונג, וועלכע האט געדויערט 42 סעקונדען. די ווייטערדיגע
טרייטלונגען האבען זיך איבערגע'חורט' עטליכע מאל אין משך 50 20 מינוט.
אין מאטארא ווענען ממש אלע געפירעט פארניכטעט געווארען. די דערפער
ארום קאסאוו פאלע זענען איינגעגען צושטערט געווארען.

אין דער געגנט פון סערביע וואו האט זיך די ערד אראפגעלאזט פון די
בערג. 10 הייזער זענען צושטערט געווארען, 12 פערזאנען זענען אומגעקומען.
די בעפעלקערונג ענטלויפט אין פאניק.
די סייטמארגענישע אפארטמענט אין זאנצבא האבען אין משך 20 מי-
נוט פערנאכטערט 19 אויפטרייטלונגען. צום מייסטען האט געליטען די געגנט
פון סאטארא, וואו עטליכע ישובים זענען איינגעגען ח'יב געווארען. פיל מענ-
שען זענען דער'הרג'עט און פערוואונדעט געווארען.
אין רעגאוו זענען פיל הייזער צושטעלטען געווארען. די סעלעפאנישע
און סעלענאפאנישע פארבינדונגען זענען איבערגעריסען. די צאהל קרבנות, רע-
כענט מען, איז זעהר גרויס.

אין אונזער יודישער הויט...

און נישט געווען קיין פאלישער ביר-
צור!
אין, זשעטשאפאלאטא" ליינען מיר:
אינטערן נאמען, א שוין פלעק האט
די בערלינער, די וועלט אים געקענט
אפגעדרוקט אפאפאנאלאנג פון 18-
יפה יענע שילד פון א לאנדווירטשאפט-
ליכער שילד אין מורח פרייסען. די דא-
זינע אפאפאנאלאנג איז פיל מיט שפאך-
און ארטיגראפיע, פהלערן, דאס איז
וויקליך א שטארקע, צעמערקט וועגען
רעם די, זשעטשאפאלאטא, אבער
אין א גאנץ אנדערע זין, די פראגע
וועגען אינסעריכט פאר די פאלישע
קינדער אין זייער מוסע-שפראך איז
שוין ווייט לאנג גע'אנגעוועהטאנטע
פראגע אין מורח פרייסען.

אין אונזער יודישער הויט...
און נישט געווען קיין פאלישער ביר-
צור!
אין, זשעטשאפאלאטא" ליינען מיר:
אינטערן נאמען, א שוין פלעק האט
די בערלינער, די וועלט אים געקענט
אפגעדרוקט אפאפאנאלאנג פון 18-
יפה יענע שילד פון א לאנדווירטשאפט-
ליכער שילד אין מורח פרייסען. די דא-
זינע אפאפאנאלאנג איז פיל מיט שפאך-
און ארטיגראפיע, פהלערן, דאס איז
וויקליך א שטארקע, צעמערקט וועגען
רעם די, זשעטשאפאלאטא, אבער
אין א גאנץ אנדערע זין, די פראגע
וועגען אינסעריכט פאר די פאלישע
קינדער אין זייער מוסע-שפראך איז
שוין ווייט לאנג גע'אנגעוועהטאנטע
פראגע אין מורח פרייסען.

אין אונזער יודישער הויט...
און נישט געווען קיין פאלישער ביר-
צור!
אין, זשעטשאפאלאטא" ליינען מיר:
אינטערן נאמען, א שוין פלעק האט
די בערלינער, די וועלט אים געקענט
אפגעדרוקט אפאפאנאלאנג פון 18-
יפה יענע שילד פון א לאנדווירטשאפט-
ליכער שילד אין מורח פרייסען. די דא-
זינע אפאפאנאלאנג איז פיל מיט שפאך-
און ארטיגראפיע, פהלערן, דאס איז
וויקליך א שטארקע, צעמערקט וועגען
רעם די, זשעטשאפאלאטא, אבער
אין א גאנץ אנדערע זין, די פראגע
וועגען אינסעריכט פאר די פאלישע
קינדער אין זייער מוסע-שפראך איז
שוין ווייט לאנג גע'אנגעוועהטאנטע
פראגע אין מורח פרייסען.

איצט איז די לאגע ווייטער שווער.

אין אונזער יודישער הויט...
און נישט געווען קיין פאלישער ביר-
צור!
אין, זשעטשאפאלאטא" ליינען מיר:
אינטערן נאמען, א שוין פלעק האט
די בערלינער, די וועלט אים געקענט
אפגעדרוקט אפאפאנאלאנג פון 18-
יפה יענע שילד פון א לאנדווירטשאפט-
ליכער שילד אין מורח פרייסען. די דא-
זינע אפאפאנאלאנג איז פיל מיט שפאך-
און ארטיגראפיע, פהלערן, דאס איז
וויקליך א שטארקע, צעמערקט וועגען
רעם די, זשעטשאפאלאטא, אבער
אין א גאנץ אנדערע זין, די פראגע
וועגען אינסעריכט פאר די פאלישע
קינדער אין זייער מוסע-שפראך איז
שוין ווייט לאנג גע'אנגעוועהטאנטע
פראגע אין מורח פרייסען.

אין אונזער יודישער הויט...
און נישט געווען קיין פאלישער ביר-
צור!
אין, זשעטשאפאלאטא" ליינען מיר:
אינטערן נאמען, א שוין פלעק האט
די בערלינער, די וועלט אים געקענט
אפגעדרוקט אפאפאנאלאנג פון 18-
יפה יענע שילד פון א לאנדווירטשאפט-
ליכער שילד אין מורח פרייסען. די דא-
זינע אפאפאנאלאנג איז פיל מיט שפאך-
און ארטיגראפיע, פהלערן, דאס איז
וויקליך א שטארקע, צעמערקט וועגען
רעם די, זשעטשאפאלאטא, אבער
אין א גאנץ אנדערע זין, די פראגע
וועגען אינסעריכט פאר די פאלישע
קינדער אין זייער מוסע-שפראך איז
שוין ווייט לאנג גע'אנגעוועהטאנטע
פראגע אין מורח פרייסען.

אין אונזער יודישער הויט...
און נישט געווען קיין פאלישער ביר-
צור!
אין, זשעטשאפאלאטא" ליינען מיר:
אינטערן נאמען, א שוין פלעק האט
די בערלינער, די וועלט אים געקענט
אפגעדרוקט אפאפאנאלאנג פון 18-
יפה יענע שילד פון א לאנדווירטשאפט-
ליכער שילד אין מורח פרייסען. די דא-
זינע אפאפאנאלאנג איז פיל מיט שפאך-
און ארטיגראפיע, פהלערן, דאס איז
וויקליך א שטארקע, צעמערקט וועגען
רעם די, זשעטשאפאלאטא, אבער
אין א גאנץ אנדערע זין, די פראגע
וועגען אינסעריכט פאר די פאלישע
קינדער אין זייער מוסע-שפראך איז
שוין ווייט לאנג גע'אנגעוועהטאנטע
פראגע אין מורח פרייסען.

אין אונזער יודישער הויט...
און נישט געווען קיין פאלישער ביר-
צור!
אין, זשעטשאפאלאטא" ליינען מיר:
אינטערן נאמען, א שוין פלעק האט
די בערלינער, די וועלט אים געקענט
אפגעדרוקט אפאפאנאלאנג פון 18-
יפה יענע שילד פון א לאנדווירטשאפט-
ליכער שילד אין מורח פרייסען. די דא-
זינע אפאפאנאלאנג איז פיל מיט שפאך-
און ארטיגראפיע, פהלערן, דאס איז
וויקליך א שטארקע, צעמערקט וועגען
רעם די, זשעטשאפאלאטא, אבער
אין א גאנץ אנדערע זין, די פראגע
וועגען אינסעריכט פאר די פאלישע
קינדער אין זייער מוסע-שפראך איז
שוין ווייט לאנג גע'אנגעוועהטאנטע
פראגע אין מורח פרייסען.

אין אונזער יודישער הויט...
און נישט געווען קיין פאלישער ביר-
צור!
אין, זשעטשאפאלאטא" ליינען מיר:
אינטערן נאמען, א שוין פלעק האט
די בערלינער, די וועלט אים געקענט
אפגעדרוקט אפאפאנאלאנג פון 18-
יפה יענע שילד פון א לאנדווירטשאפט-
ליכער שילד אין מורח פרייסען. די דא-
זינע אפאפאנאלאנג איז פיל מיט שפאך-
און ארטיגראפיע, פהלערן, דאס איז
וויקליך א שטארקע, צעמערקט וועגען
רעם די, זשעטשאפאלאטא, אבער
אין א גאנץ אנדערע זין, די פראגע
וועגען אינסעריכט פאר די פאלישע
קינדער אין זייער מוסע-שפראך איז
שוין ווייט לאנג גע'אנגעוועהטאנטע
פראגע אין מורח פרייסען.

פאמאטמאכונג
די בעוואוסטע וואר-
שאווער פאמאטמאכונג
J. KRZYPOW
לאדן, 16 בענעדיקטא 16
א מעבעל-לאגער
קלייט און פערקלייט מעבעל, דיוואנעס, ניי-מאשענען, ווי אויך גארדע-
ראבען, אומקלעידען און פלעצען. "ליקוי" פאמאטמאכונג, און לאגער די העכסטע
פרייזען קומט און אפצושיינט אייך
682

הכתרות "ברית השומר"
פלור, רחוב צולנינה 68
זאל פיר הארמאניע (נארוואוויטשא 20)
וולאדימיר זשאבאטינסקי
8 30 און אונטער
1) דינסטאג, דעם 22-טען, פערצוואר, ד.י. א.ד.ט., דער וועג צום יודען-שטאט
2) דאנערשטאג, ד.י. 24/II, א.ד.ט., דער קרויס איז דער ציוניסט, בעוועגונג
בילעטען ביי קאסע פון 6:15 הארמאניע 6:15 האלב 11 ביז 1 מוסאג און פון האלב 4 ביז 9
אונטער און אין לאקאל פון "ברית השומר" (צוגעלגאס 68) פון האלב 12 ביז 2 מוסאג און פון 4
ביז 9 און אונטער. פארם פון 1:50 ביז 7 זי.
148

יהושע אייזענשטיין
דז לוי קומט פאר היינט, מוסאג, 12 א וויינער מוסאג פון טרויער-
הויז פושעזש נער 0, וועגען וואס עס טיילען מן און גרויס צער
די טיפמארויערנע פאמיליע.
945

י.י. אינפעלד
האט זיך איבערגעצויגען אויף
42 ווסבארניא 42
פראנט, 2. שטאק, שפערשטונדען טעגליך פון 8-5.
בעמיליגט זיך אויך שיד-געזעלשעפטן.

צו דער האכצייט פון מיין קינדע פריינד
פרי, אנדזשא פינקעלשטיין
מנט ה' דוד וואלדפאנער
ווינש און גליקליכע צוקונפט
שאמי מאראוויטש.

צוואמען

דער יודישער קאנגרעס.

דעם צוואנציגסטען פעברואר עפענט זיך אין ניו-יאָרק די מייערליכע פער- זאמלונג פון דער אייגנצאציע פון פולערער ארגאניזאציע אין די פער- איי- ניגטע שטאטען, וואָס טראָגט דעם נאָ- מען „אַמעריקאַניש-יודישער קאָנגרעס“ אַזוי-ווי מיט פיר יאָהר צוריק האָט מען געבעטען צו קומען פון לאַנדאָן צום קאָנגרעס דעם נישט-לאָנאָפערשטאָרבע- נעם בעריהמטען יודישען שרייבער און פיהרער ישראל זאָנאוויץ, אַזוי האָט מען איצט איינגעלאָדען קיין ניו-יאָרק פון וואָרשע יצחק גרינבאָימאָן, דערמיט ווערט אונטערשטראַכען דער ברייטער כאַראַקטער פון דעם פראָגראַם און פון דער אַרבייט פון דעם אַמעריקאַניש-יודישען קאָנגרעס.

בשעת די דאָזיגע אַרגאניזאציע איז געשאַפֿען געוואָרען מיט עטליכע יאָהר צוריק איז די גרונד-אידעע פון די אי- ניצאָטאָרען געוועזען צו שאַפֿען אַ ווירדיגע צענטראַלע פערטרעטונג פון דעם גאַנצען וועלט-יודענטום. דער אַמע- ריקאַניש-יודישער קאָנגרעס האָט געוואָלט זיין דער אָנהויב און דער קערן פון אַ יודישער וועלט-פערבינדונג, וועלכע זאָל שמעקן איבער אלע פאַרטייען און פערטרעטען אלע טיילען פון דער יודי- שער עפענטליכער מיינונג.

דערווייל איז נאָך נישט געלונגען אַזאָיאַצאָיען די אַרגאניזאציע. עס איז אַנאָלוגאָז, וואָס אַפֿדערס ווער פיר צייט שוין דערפאַר, ווייל דער געדאַנק פון אַ יודישער וועלט-פאַליטישער אַר- גאַניזאציע איז נאָך נישט גענוג פאַר- לער, די איניציאַטאָרען אליין אין דער פערזאָן פון די ה"ה יוסף באַראַנדעס, שאַמער און סטיפֿען ווייז האָבען זיך נישט געוואָלט איילען.

אַ יודישער וועלט-קאָנגרעס אַלס שטענדיגע אינסטיטוציע און איבער- שטער יודישער צענטער מוז אַמאָל ווע רען די קרוין פון יודישער אַרגאַניזאציע- קייט. וואָס ברייטער עס ווערען פער- שפּרייט די יוד, ישובים אין די וויי- טעסטע מקומות פון דער וועלט, אַלץ בויטיגער ווערט די קאָאָרענירונג פון דער יודישער ענערגיע. עס איז נישט קיין אונטערשאַטע אידעע, נאָר דער נאָטירליכער היסטאָרישער דראַנג פון דעם יודישען פאָלק האַלטען צוזאַמען די פּערסן פון דעם יודישען לעבן און פון דער יודישער נאַציאָנאַלער טעטיג- קייט.

ווי שוואַך עס זאָל דעריבער נישט זיין דערווייל דער אױפֿטאָ פון דעם אַמעריקאַניש-יודישען קאָנגרעס, זיין עקזיסטענץ איז אַ נאַציאָנאַלע נויטוועג- דינקייט, וואָס דאַרף פון אַלע זייטען און מיט אַלע כּחות געשטיצט און דערהאַלטען ווערען. ווען די צייט וועט קומען וועט פון דעם קערנעל אױס- וואַקסען אַ גרויס יודיש ווערק.

ה. גראַסמאַן.

נישט דיימשהען נאָר העברעער.

פערליין (י.ט.א.) די „צענטראַל-פּראַיי-ציטונג“ מײַלט מיט: אַ שטאַר- קע אױפֿר-גונג האָט אַרױסגעוואָרען די פערעפּענטליכונג פון די פּערסאָנעל-כּער אינסטרוקציע פון „נאָר דייטשען לאָזר“, אַז רי יודען דאַרפֿען אין דעם פראַנצ-באָיגען פון אַמעריקאַנער „אימי- גראַציע אַמט פערשריבען. ווערען נישט אַלס דייטשען, נאָר אַלס „העברעער.“

מען איז זיך משעש-שײַבט די צייטונג-אַז דאָס ווערט געטון אױפֿן סמך פון אַ פעראַרדונג פון דער אַמע- ריקאַנער רעגירונג.

די אונגליקליכסטע צווישען אונגליקליכע פערצווייפּעלטע לאגע פון די יודישע עמינראנטען איז בעלניען.

און האָבען ביי זיי אױסגעקערט די לעצ- טע פאַר גראַשען.

בפֿיל איז דער יודישער אימיגראַנט פון פּוילען דער אומגליקליכסטער צוויי- שטן די אומגליקליכע. אין דער צייט, ווען אַנדערע איינוואַנדערער האָבען שטענדיג די מעגליכקייט צוריקצוקעה- רען זיך צו זייערע אייגענע, וואו עס געפינען זיך זייערע אַלטע בעשעפטי- גונגען און חיונה, רייסט איבער דער יודישער איינוואַנדערער אױף שטענדיג יעדען צוזאַמענבונד מיט זיין אַלטער היים, פון וואָנען זיין פּיטערער מול האָט איהם אַרױסגעריסען מיט'ן וואָרצל.

עס איז לייכט צו פערשטעהען, וואָס פאַר אַ מהומה עס האָט געהערשט צוויי- שטן די יודישע עמיגראַנטען, ווען מען האָט אָנגעהויבען אַרױסשיקען פון בעל- ניצן.

זייער פערצווייפּעלטע, האָפֿנונגסלאָ- זע לאַגע איז אומבשפּרייכליך. אַ גרוי- טער טייל פון זיי האָבען אפילו נישט געהאַט, וואו אַוועקצולייגען זייער קאָפּ. דייטשלאַנד לאָזט נישט אַרױס, פון פראַנק- רייך טרייבט מען און בעלניען פער- שפּאַרט טיר און טויערען האָפֿנונגסלאָזע ראַיאַנירטע און צובראָכענע, האָבען זיי, נאָר, געמוזט פערלאָזען דאָס, נאָר, דענע לאַנד.

נאָר אַ קליינעם טייל האָט זיך איינ- געגעבען פאַרלויפֿען צו בעזעצען זיך אין לוקסעמבורג, וואו זיי לעבען אין צרות און אין נויט.

ד"ר י. האַצענעלענבאָינען.

הגם זיי האָבען שוין געוואוינט אין לאַנד אַ געוויסע צייט און האָבען שוין בעקומען בעשעפטיגונג, האָבען זיי נאָך אַלץ נישט געהאַט די ערלויבניש צו פערבלייבען.

עס וואָלט נאָך געווען אַ האַלבע צרה, ווען די יודישע אימיגראַנטען וואָלטען נישט געווען קאָנצענטרירט אין עטליכע געזעלשאַפט פאַכען, וואו עס איז גע- ווען אַנאָיבערפֿולס פון אַרבייטער, דאָס איז די לעדער-אינדוסטריע און שניי- דעריי, אפילו סוחרים און קליינע-ענד- לער האָבען אױך צוגעשטעלט צייגני- שען, אַז זיי אַרבייטען אין די דער- מאַהנטע פאַכען, וואָס האָט נאָך מעהר פערבלייבערען די לאַגע.

און אַט האָבען זיך אין אַ העלען טאָג אַ שטאַט געטון אױסווייזונגען, וואָס האָט ווי אַ דונער געטראָפֿען די יודי- שע גאַס. אַ פערצווייפּעלטע האָט אַרומ- גענומען די אימיגראַנטען און זייערע קרובים. זיי האָבען געהאַלטען אין אײן אַרומלויפֿען און אַפּשלאָגען די שוועלען פון פערשידענע יודישע פערזענליכקיי- טען און יודישע אינסטיטוציעס.

זייער, האָבען די אַלע בעמיהונגען נישט געהאַלטען און די אױסגעוויזענע האָבען געמוזט פערלאָזען דאָס לאַנד. צום אומגליק, זענען אױסגעוואַקסען ווי פון אונטער דער ערד פערשידענע אינפֿאַר- מאַציאָנעס ביוראָס און מאַכערס, וועלכע האָבען צוגעזאָגט די אימיגראַנטען אױס- צואַרבייטען פאַרפֿירען און ערלויבנישען, זיי האָבען בלויז אױסגעבויטעלט די אומ- גליקליכע צוזאַמענבונד זיי גילדערענע פער- גלייכע.

נישט געזוכט צו רייסען די צושטעלטע ליידענשאַפטען. אַ דאָנק צוועלכע מען- שטענדיגלעכע און פערנימטליכע האָנד- לונגען האָט זיך די אומפֿרגענוג באַלד בערוהינט.

אַזוי לאַנג ווי די עקאָנאָמישע לאַגע איז אין בעלניען געווען נישט קיין שלעכטע און אַרבייט אין לאַנד האָט נישט געסעהלט, האָט נאָך בעלניען גע- דולדעט דעם צופֿולס פון פרעמדע. ביני לביני האָט זיך אָבער אױך בעל- ניצ'נס ווירטשאַפטליכע לאַגע געפֿערט, צוליב דעם זינגען פון בעלנישען פראַנק- האָט זיך אָנגעהויבען אין לאַנד אַנפֿאַק- נאָמישער קריזיס, דער יקות איז אױך געשטיגען פון טאָג צו טאָג.

די אומשטענדען האָבען געצוואונגען דער בעלנישער רעגירונג בעצייטענע אָנצונעהמען די נויטיגע מיטלען צו פערקלענערען דעם צופֿולס פון פרעמ- דע, און דער מיניסטראַרען-ראַט האָט פערשלאָסען אַרױסצושיקען פון לאַנד די אַלע פרעמדע, וועלכע זענען געקומען קיין בעלניען אױף אַ נישט געזעצליכען אױפֿן.

די דאָזיגע גורא איז אָנגעווענדעט געוואָרען געגען אַלע ניי-אָנגעקומענע, אָבער אַמסטראַקטע, האָט עס געטראָ- פֿען דעם יודישען איינוואַנדערער, דעם אייביגען נע ונד'ניק. גראַד צו יענער צייט האָבען זיך גע- פונען אין לאַנד אַנפֿערך פון זעקס ביז זיבען הונדערט יודישע אימיגראַנטען, וועמענס פאַפּירען עס זענען נישט גע- ווען אין אַרדנונג.

ביז די לעצטע צייט איז בעלניען געווען כמעט דאָס איינציגע לאַנד, וועלכעס האָט נאָך נישט פערמאָלט און זיבען רינגלען איהרע טויערען פאַר איי- בונג-ערער.

אזוי ווי די בעלנישע גרענעצען זע- נען נישט שטאַרק אָפֿגעהיט, האָט זיך אין לאַנד ביסלעכווייז אַרױסגעשמוגעלט אַ היבשע צאָהל אױסלענדער פון אַלע וועלט-טיילען אָהן ווויזע און אָהן פאַס- פאַרטען, זיי האָבען אַלס דאָקומענט פערזאָרגט גור אַ געבורטס-טיין.

איבערהויפּט האָבען זיך די בעלניער גוט געפֿונען צו פּוילישע אימיגראַנ- טען, אַזוי ווי די בעלנישע וואָלטען גע- וואָלט מיט וואָס פאַר אַ מיה און מאַסערניש עס קומט אָן דעם פּוילישען בירגער אַרױסצוקריגען די נויטיגע פאַ- פּירען און מיט וויפֿיל געלד און לויפֿע- נישטען דאָס איז פערבינדען.

ביסלעכווייז האָט זיך אָבער די דאָזי- גע סימפּאטיע אָפֿעקעהלט, וואָרום צו- זאַמען מיט דעם אַרבייטער און האָרע- פאַשנעם אימיגראַנט, האָבען זיך מיט- געשלעפּט, אַזוי-ווי דער שטייגער איז, נישט-געווינשטע צעלמענטען, וועלכע האָבען באַלד געלאָזט הערען וועגען זיך, און נישט צום גוטען.

עס איז נישט דורכגעגאַנגען די וואָך, אַז אַ פּאָליטיק זאָל נישט זיין פערמישט אין עפֿעס אַ גנבה'לע, אין אַ שווינדל, אָדער אין אַנאָדער מיאוסע מעשה. די בעלנישע פרעסע האָט זיך צו דער לאַגע פֿאַרהאַלטען אָהן האָס. זי האָט בלויז פערדאָמט די פערברעכער, און

אין דער ווארשאווער יודישער אונטערוועלט איינדרוקען פון א רייזענדרער.

פון דר. אוביץ.

פרומערהייט, מיט צוויי ווייבער: מיט דער גוי'אישער, וועלכע האָט זיך פשוט נישט געוואָלט שידען מיט איהם אפילו נאָכדעם ווי ער האָט „פערראַטען“ די פּראָוואַקאָלירונגע אמונה, און מיט דער יודישער, וועלכע ער האָט גענומען שפּעטער ...

ער געהט אַרום אין שטוב אין אַ לאַג- נער, שוואַרצער קאַפּאָטע, מיט אַ חסידיש היטלעל אױף דעם שטאַרקען גוי'אישען קאָפּ, און ער לייגט צווייף זיינע יודי- שע סחורות; די חנוכה ליכטלעך, תחנונות, שיי-צודעקלעך א.א.וו. - מיט וועלכע ער האַנדעלט ...

פון הינטער אַ היילצערן ווענטעל קוקט אַפֿיר אַ הילב נאָקסעס מיידעל, און איהרע שעהנע, בלישעשענדיגע אױגען רופֿען מיר אַוועק פון איהר שטאַטען, דעם גר, צו זיך, און איהר זינגיגען ווינקעל אַרױס... זי איז די טאָכטער פון דעם ערשטען גוי'אישען ווייב, און זי שפּעטשט צו מיר אין אַזע געשמאַקען, היימישען יודיש: „קומט צו מיר... איהר וועט זיך מחיה זיין“.

זי קלאָנגט זיך פאַר מיר, אַז זי וואָלט שוין פון לאַנג אַוועקגעוואָרען דאָס דאָזיגע מיאוס'ע לעבען, נאָר דער פאַ- טער, דער גר, צווייגט זי צו „פעררי- נען“ זי שפּילט אַ ליבע מיט אַ יודישען סאַליאַר-יוג, מיט אַ גוטען, פּערליכען בעל-מלאכה, וואָס קאָן געבען אַ ווייב „ברויט מיט פּוסער“, אָבער ער וויל זי נישט געהענען אָהן געלד, מיט טויענדע דאָלער וואָלט זי געקאָנט געהאַלטען ווערען אױף אייביג, אָבער קױם פער- דינט זי עצמט, און האַט ביי איהר דער פאַטער אַלץ אַוועק.

ער אַליין, אברהם בן אברהם, דער יר וחסיד גדול, קלויבט זיך אַזאָס אַן וועג אַרױס, דער מסחר איז געשלאָ- גען און קיין הילף האָט ער נישט - מוז ער קיינט מען היינט אױך נישט - מוז ער זיך דערפאַר לאָזען אױף דער מדינה. ער טראָגט מיט זיך אַרום אַ גרויסען פּונקס, וואו ער זאָמלט אינטערשריב- טען - פערשידענע אָנצוגעהענע מענ- שען - איינצולייך אַוועלכע מינים „השכמות“, אַז ער „מען“ געהערט אַ נבדוה-א גרויסע, פערשטעהט זיך.

לידען, וואָס שטופֿען זיך אַלע דוקא אין זיין ווינקעל און לאָזען נישט פער דינען אַ גראַשען. זיי שפּילען מיט אַלע- ליי מאָדערנע אינסטרומענטען, זיי זע- נען פילדער און פּיפּער און טרומעייטער און זינגער, און ער, דער קאַרליק, מיט זיין אַלטער, היילצערנער קאַסערינקע, קאָן פשוט נישט אױסהאַלטען די דאָזיגע שווערע קאָנקורענץ וואָס געהט איהם מסס אױפֿן לעבען...

דערצו קומט, זאָגט ער, נאָך אײן זאַך: אַ גאָר גרויסער טייל פון די שטעט- דינע פערביינעהער, וואָס האָבען קיינ- מאַל נישט פערגעסען אַרױסצואוואַרען עטליכע גראַשען אַז זיין פערזשאַנע- טען בלעכענעם טעלער אַרױס - זיי זע- נען היינט אַליין נעבען געוואָרען גרוי- טע אַרומלויפֿען, וואָס האָבען נישט קיין שום אָנדער מקור-פרנסה, ווי געהן אין די הייזער, אַפּשטעהן גאַנצע טעג ביי די טירען פֿונעם רעסטינג-קאַמפּטעס, וואָס האָט פשוט צו ווייניג געלד-מיטלען אױף צו העלפֿען אַלעמען - אָדער זיך אַוועק צושטעלען אין די גאַסען אין בעטלען.

אַ פאַר היילען ווייטער, הענטט אי- בער אַ קעלער אַ מאָדנע שידלעל מיט אָפּגעריפֿענע יודישע אותיות: „אברהם בן אברהם, גר וחסיד גדול, פערקויפט וויין אױף קידוש, חנוכה ליכטלעך, לייב צודעקלעך, תחנונות-און מאַכט גוטע בענדלעך פאַר געברעכטע יודען“.

אין געה אַראָפּ צו דעם דאָזיגען גר, ער איז אַ מענטש פון עטליכע און פּוסיציג יאָהר, מיט האָרטע און גראַפֿע, גוי'אישע שטריכען אין זיין בעוואָקסע- נעם פנים, וואָס איז איינגעפאַקט אין אַ געדיכטער, שווערער משא פון באַרד און פּאָלע. ער רעדט יודיש נאָך אַלץ מיט אַ גוי'אישען אַקצענט, כאָטש ער איז שוין צוואַנציג יאָהר א.ג.ו. ער איז געווען איינער פון די הויפט-הילדער פון די רוסישע פאַרגאָמען אין יאָהר 1905. ער האָט מיט זיינע אייגענע הענד געוואָרען און גע'הרג'עט צעהנדליגע יודישע פּרױען און קינדער-און באַלד איז איבער איהם געקומען אַ רוח תשובה און ער האָט זיך מגייר געווען. פּערדעסטווענען וואוינט ער היינט,

געלע, האָרטע שייטלעך אױפֿן קאָפּ וואָס זעהן אױס ווי געמאַכט פון האַלץ צוקריגען זיך פּלוצים, אָהן אַ פאַרוואַקס- אױפֿן סאָמעל פאַטשאַנטען. מען ווער טעלע זיך קודם דורך, מען הויפט דער נאָך אָן ווידען זיך שוין אַפּיסעל הע- כער - און צום סוף געהמט מען זיך טאַקע רייסען איינע די אַנדערע ביי די געלע היילצערנע שייטלעך... עס לוי- פֿען זיך צווייף גאַנצע מחנות גאַסען- יונגלעך, ווייטע חברה-ניקסעס, שקצים, וואָס מאַכען אַרום די דאָזיגע צוואויל- דעוועסע יודענעס, דעם אמת'ן ספֿעק- טאַקעל, וועלכער ווערט ערשט איינגע- שטילט ווען עס קומען-פֿונעם דאָוונען עטליכע עלטערע, בפֿובליקע יודען, אין ברייטע קאַפּאָטעס און מיט ווייטלויפֿענע תפילין-זעקלעך. זייער בלויזע ערשיינונג ווירקט, אַזוי צו זאָגען, פערזוהנענע אױף דער צעפּושעוועטער גאָס.

אין וויל זיך בעקענען מיט דער וואָר שווער יודישער אונטערוועלט. אין קוק אַרױס פון דער גאָס אין אַנפֿאַנעטע פֿינטערען קעלער, אין וועלכען מען געהט-אַראָפּ אפּשער מיט צוואַנציג טרעפּ- אַנפֿאַטער יוד, אַ קאַרליק, מיט אַ גרויסען, צוגאַנענעם, געלען וואָסער- קאָפּ אי מיט אַ דאָר, קליין גופֿי, ווי ביי אַ 5-יעהריג קינד, קריכט קױם אַרױס פון דעם דאָזיגען טיפֿען, פֿינטערען קעלער, וואו ער וואוינט מיט זיין 6-קע- פֿינער משפּחה, לויטער קליקעס. ער שלעפּט זיך שווער און אָהן אַטעם פון איין טרעפֿעל אױפֿן אַנדערען און עס דויערט ביי איהם אפּשער אַ צעהן מי- נוט ביז ער קריכט אַרױס אױף דער גאָס מיט זיין שווערער היילצערנער קאַ- סערינקע.

ער שפּילט שוין, זאָגט ער, דרייסיג יאָהר אױף איין און דערצו-פֿינער גאָס, זומער און ווינטער, און ער האָט ווי ס נישט איז פערדינט זיך יאָקאָש דאָס שטיקעל פּערס. איצט אָדער נאָך דער מלחמה, זענען צוגעקומען אַ גאַנצע מחנה קאָנקורענטען, מיינסטענס מלחמה-אינוואַ-

של אמת הקטן מען דעם מת נישט גע

זשאבאטינסקי איז לאדז.

אויף זיין בעזוק אין פוילען וועט
אויך לאדז בעזוקס-ווערן דורך דעם
שעפער און ווינדער פון יודישען לעג-
יאן, דעם בעזוקס-ווערן פון יודישען
עסקן און בעזוקס-ווערן פון יודישען
מיר זשאבאטינסקי.

ה' זשאבאטינסקי וועט אין לאדז האל-
טען 2 לאדזעווערן דעם 22 טען פעב-
רוואר אויף דער טעמא: „דער וועג צום
יודישען שטאט“ און דעם 24 טען „דער קרי-
זיס און דער ציגיינטישער בעזוקס-ווערן“

אין צוזאמענהאנג מיט דעם בעזוק
פון זשאבאטינסקי אין לאדז קומט פאר
אין דער סקויע-ארגאניזאציע „ברית-
השומר“ (ציגאל גאס 68) די פיערונג
פון אויסדעקען די פאקטן פון דער אר-
גאניזאציע.

די פיערונג וועט פארקומען דעם 21.
ד. ה. און וועט ביינעוואוינט ווערן דורך
ה' זשאבאטינסקי.

דער סוף פון האר- נאוואר איז לאדז.

וועט זיין דער גרויסער מאסע-
באל פון דער יודישער פרעסע
דעם 26 פעברואר.

לאדז איז ווידער צעלעקטירט, מלי-
ווערן מענשען האבען געהאט ענמ-
נפש צוליב דעם, וואס דער פרעסע-
מאסע-באל איז אפגעלעגט געווארן.
זיי וועלען אבער זיך נאך משה פרייען
און הנאה האבען, ווייל אין משך פון
די לעצטע וואכען זענען צוגעגרייט גע-
ווארן נאך פערשידענע איבערגענומען.
אזוי, אז דער מאסע-באל פון דער
יודישער פרעסע וועט זיין דער שטי-
סער סוף פון גוים פרעזעליציע קאנג-
ווערן.

אויסרעכענען די אלע איבערגענומען,
ווי זשורנאליסטען-שטארלעכע, רייזער
רעדאקטארס, סאלא-שטיי, סעני-נומען,
ספעציעלע 3 אקסעסערס פראכטיגע
דעקאראציעס און קאריקאטורען, רעפ-
לעקטארען, סאטאגראפישע אויסגעממען,
לאטעריע-ציהונג, טעץ ביזן פריהמאך-
גען און אזוי ווייטער און ווייטער, -
דאס אלץ אויסרעכענען איז שוין געוויס
איבעריג.

נאך לאדז ווייט און רעדט דערפון,
אז דער גרויסער מאסע-באל פון דער
יודישער פרעסע איז לאדז וועט זיין
דער שלאגער פון סעזאן, דער קאנג-
נעהמער זאמלעוועק פון יודישען לאדז.

מ-כישע אלע הכנות, גרייט זיך
אין דערמאנט אייערע פריינד, אז דעם
26 פעברואר טרעטען זיך אלע אין די
וואלען פון „אמפריאל“, נאך איין-
איינציג מאל וועט זיין די געלענעהייט

ציהונג פון דער מלוכה- לאמערע.

6-טער מאָנ.

57918	200.000	זל. (הויפט-געווינס) נומ' 76936
3,000	זל. נומער 11816	
2,000	זל. - 57539 41920	
1,000	זל. - 35689 11806 10853	
39339	42614 43625 48047 50922 70401	
600	זל. - 17180 10407 5639 3523	
27282	34545 44500 75518	
500	זל. - 18407 16478 9427 5573	
31291	45650 47725 64874 69204	

די זארגען און אויסזיכטען איז ארץ-ישראל

די ארבייטסלעגן און ווי זי ווערט בעהעמט, - מצב פון די אינדוסטריע-אונטערנעהמונגען -
בעציהונג צו די „עולי פולניה“ - יודיש איז א״י. - רעליגיע און פאלקס-יום-טובים.

אגעשפרעך מיט די מיטגלידער פון דער ארץ-ישראל-דעלעגאציע.

ערשט וועט קלאר ווערן איהר בעזוק
טונג.

די בעציהונג צו יודיש איז א״י
דער בעשלוס פון די מערלעכער אין
א״י גיט צו דריקען קיין

יודישע אויסזאגן

אין א פרוואכער אין אונזערע
נעווארען אויף זייער אייגענער איי-
צאטיוו, אין ארץ-ישראל עקזיסטירען
3 אפיציעלע שפראכען און ווען אימי-
צער ווענדעט זיך אין אפיציעלע איי-
סטיטוציע אויף אויף פויליש, יודיש,
רוסיש, בוקאריש א.א.וו. ווערט איהם
געענטפערט אויף העברעאיש, די אר-
טיגע פערשטעהען גיט קיין אנדערער
שפראך, ווי העברעאיש.

ה' טשערגאוויטש דערצעהלט, אז
ווען ער איז מיט 6 יאהר צוריק אויס-
געטראטען אין ירושלים אויף העברע-
איש מיט דער אשכנזישער אויס-
שפראך, האט מען פון איהם געפא-
דערט „עבֿרית“ אפילו די פרינציפאלע

יודישעס, ווי די לינקע פויליש ציין
און די רעכטעס, ווען זיי גיבען פאר-
אויספארען דריקען זיי אין צוויי שפרא-
כען, יודיש און העברעאיש, אויף יעדער
ארבייטער-סעקטארלינג איז דא ביי
40 פראצענט, אפילו וואס פערשטעהען
גיט אנדערש ווי העברעאיש.

רעליגיע-פראגען

ווערן פערשידען בעזאגן-כעטש אין
פריוואטע און עפאנטליכע לעבען, אין
עפאנטליכע געזעלשאפטליכע לעבען, און
דאס רעליגיעזע א שטארקען אפגע-
זאג 100 פראצענטאג שבת פון אפגע-
לעסען רוה, ווי מ'זעהט אין תל אביב
אין נישטאן אין דער גאנצער וועלט, אין
די געמישטע שטעט ווערען געפיעט
3 טעג און צ.ב. פרייטאג, שבת און
זונטאג ווערען גיט פראטעסטירט קיין
וועקלען, אפילו אין די ארבייטער
ישובים, וואס זייער פולע איז גיט
רעליגיעז, ווערט פרייטאג נאכמיטאג
איינגעפיהרט דער שבת און שבת ווע-
רען אויסגעפיהרט נאך די נויטיגסטע
ארבייטער, ווי אונטערנעמען די פיה, מעל-
קען די בהמות א.א.וו. אין דאס ווערט
געטון אין די „שבת מלבושים“.

אבער די יודישע הויפט און צו בעקומען
אנאנדער לאקאטער אייגענע פערזענ-
קען און די אנדערע ווערען גראדניען.
אזוי איז מיט חמשה עשר בשבט,
וועלכע ווערט א קינדער יום, ווען
מ'פלאנצט בויםער, מ'מאכט אויספלאנצן
א.א.וו. חמשה באב נעהמט אן א
לאקאטער פון א גרויסען פאלקס-טראיער,
ווען די גאנצע בעפעלקערונג פון ירושלים
און אומגענוער דעפילירט פארן כולל
מערב; פסח ציהט זיך א האלבע-בע-
פעלקערונג פון א״י קיין ירושלים. פסח
וועט א גאנצאנאלער יום, פורים ווערט
דער יודישער קאנאוועל, חנוכה, ווען
דער תל אביבער מאגיסטראט צינדט
דאס ערשטע ליכטעל-דאס זענען אלץ
מאמענטען, וואס ס'איז שווער פון זיי
אויסצוטיילען דעם גאנצאנאלען, טראג-
דיציאנעלען, אדער רעליגיעזען מאמענט
יעדענמאלס שפאט זיך עפעס ניעס.

די דאזיגע לאגע פערזעכערט פשוט
דערפאר, וואס די יודישע ארבייטער
האבען זיך אזוי אויסקוואליפירט אין
די פלאנטאציע-ארבייטען, אז אמילו
אראבער ווערען יודישע ארבייטער פאר
זייערע פורדים, די יודישע ארבייטער,
וואס זענען געווען פערמער דעם בוי-
פאך, האבען זיך אזוי ספעציאליזירט,
אז אמילו די רעגירונג מוז אנקומען צו
יודישע ארבייטער-ספעציאליסטען פאר
שטיין האקער, מויערער און בוי-מייסטער
א.א.וו.

די עמיגראציע פון פוילען אין 1925 י.
דערגרייכט א צאהל פון 21 מיליאנען
מאן אויף דער אלגעמיינער צאהל 40 000
פון זיי זענען 4 000 צוריק-עפאנען,
אזוי אז אין 1925 יאהרען איז פער-
מליבען אין לאנד ביז 40 000 יארען,
פון די, וואס זענען פערמליבען, האט
א טייל זיך איינגעארבעט, א טייל וועט
בעשעפטיגונג און ציהט איהר היינט
פון פוילען, די בעציהונג צו די

עולי פולניה.

אין סטעיטסטיק אויסגעפאסט-געווארען.
אין א״י האט מען שוין איבערגעלעבט
פארווארפען ווענען פרווילעניגעס, אזוי
אין מיט א צייט צוריק ענטשטאנען א
פארווארף מצד די ספרדים צו די
אשכנזים, אז זיי פערנעהמען אלע גע-
זעלשאפטליכע פאזיציעס, שפעטער האט
בען דעמאלטען פארווארף געמאכט
די תמימים, שפעטער די רוסישע - אז
די דייטשען אין די האלענדער האבען
אלץ פערלאסט, און איצט איז עס מיט
זי פוילישע יודען, ס'איז אבער א נא-
טירליכע זאך, אז ווער ס'איז פריהער
געקומען, האט זיך בעסער איינגעפאר-
דענט און צופעליג זענען דאס מאל
פריהער געקומען, די רוסישע, איצט,
ווען די פוילישע יודען האבען פאק-
מען א טייל ערטער אלס פקודים, ווע-
לען זי אנדערש, וואס וועלען שפעטער
אנקומען האבען תרעומות אויף די פויל-
ישע, בכלל גענומען איז

די 4-טע עליה

גיט דורכגעפאלען, זי האט דאך אריי-
געקאמט אין לאנד 40 000 יודען, 1000
נייע הייזער, און געשאפן א רייה און-
טערנעהמונגען, וואס געהען גוט אין
מ'הערט גיט וועגען זיי, ווייל זיי
שרייען „גיט“, ס'שרייען דאך נאך די
אומצופרידענע, ס'איז געשאפען געווארען
די קאלאניע מגידאל, וואס האט געלעב-
צענדע צוקונפט, בני-בדק, וואס האלט זיך
אין גוטען ענטוויקלען, וואו מ'שלאגט
איצט נייע פורדים; די 70 פאמיליעס
פון נחלת יעקב אויפ'ן באדען פון ארן
קימת; פיל האבען זיך איינגעארבעט
אין חיפה און די 5, עליה וועט קומען,
וועט זי גיט דארפן איבער'חור'ן די
פעהלערען פון דער 4, עליה און דאן

די אויסגאבע, זי דעקט די דיערעצונג
פון די קאסטען צווישען ארבייטער און
יודישער ארבייט, וואס טרעטען אן פון
15 12 מיליאנען פונט, און ביי די אר-
בייטען וועלען זיין בעשעפטיגט בלויז
יודישע ארבייטער
ביי די בעוואסערונג-ארבייטען פון
דער רוסענבערג-אי-טערגעהמונג וועלען
בעשעפטיגט ווערען 500 ארבייטער, אין
אפריק וועלען ביי די גרויסע רוסען-
פער-ארבייטען בעשעפטיגט ווערען
1500 ארבייטער פון זיי א העלפט
פראצענט.

די ארבייטער גוט האבען ביי זיך
דורכגעפיהרט א״איינטיילונג פון דער
ארבייט, לע בעשעפטיגטע צאהלען איין
אין ארבייטסלאזען פאנער, די וואס ארביי-
טען 25 טעג אין חודש, גיבען אראפ 6-
טע 4 טאג, אויף די דאזיגע מיטלען
האט די ארבייטער-ארגאניזאציע אייגע-
ארבעט געזעלשאפטליכע ארבייטען און
אויסגעבויט ארבייטס-הייזער אין תל-
אביב אין חיפה, וואס געהערען צו די
גרעסטע געביידעס אין לאנד.

אינדוסטריעלע אונטערנעה- מונגען

זענען דא אין א״י 600 מיט 6000 אר-
בייטער, דע שווערע לאגע, אדער די
ערמאנען פון דער אינדוסטריע זענען
אונגעהענגיק פונם קריזיס.
די אונטערנעהמונגען, וואס זענען
געגרינדעט דורך פאכמענער מיט געלד
און קענטניש פון די ארטיגע פעהלעס
נישען, האבען איבערהויפט גיט געלי-
טען אזוי אויפ'ן מיט דער ספירט-מאכ-
ריק פון דעפליצ (א טשעכאסלאוואקישער
יוד) מיט דער טריקטאט פאבריק פון
קארמאן און ראטלעווי (ווארשאווער יוד).
די פאבריק האלט אין ירושלים, די
גרויסע מיהלען פון בארא פארק ראטלעווי,
די פאבריק נשר, די זאמאלקעס פאבריק
פון די געבר, ווייזמאן, צום דאזיגען
טיט געהערט אויך „לודוויג“, וואס האט
פריהער געליטען פון געדרעמאנעל און
שליכטע קענטנישען פון די לאנד בע-
דינגונגען, שפעטער אבער, ווען די
פאבריק איז אריבער אין די הענד פון
א געזעלען פאכמאן, האט זי אנגעהוי-
בען זעה גוט צו געהן, גיט בעגליקט
האבען די, וואס האבען זייער געלד
פערטון און בנינים און אינוועסטאציעס
און ס'האט זיי געפעהלט אוממוזק קאפי-
טאל, אזוי איז עס געווען מיט לעוואק-
וויטשעס גארצוויי, סיליקאט א.א.וו.
אין א״י איז אין א״י פארהאן פיל
מוט פאר פרוואט-איינציגטיוו און איי-
דוסטריע פאר מענשען וואס וועלען בע-
ניצען די נויטיגע קאפיטאלען.
אין די אלע יודישע אינדוסטריע-אונ-
טערנעהמונגען זענען בעשעפטיגט בלויז
יודישע ארבייטער.

יודישע ארבייטער.

אין די קאלאניעס איז ביז איצט געווען
געמישטע ארבייט, לעצטענס האט זיך

געטען אין פארגעקומען א פרעסע-
קאנטערענץ מיט די מיטגלידער פון דער
א״י דעלעגאציע ד״ר ש. לעווין, שטער-
גאוויטש און באראווא, אויף א רייה
פראגען, וואס די זשורנאליסטען האבען
געשטעלט האט מייסטענמאלס געזעס
פערט ה' טשערגאוויטש, די פראגען זע-
נען געווען וועגען דער ארבייטסלאזע-
קייט אין א״י, וועגען דער לאגע פון
דער אינדוסטריע, בעציהונג צו די אי-
מיגרנטען פון פוילען א.א.וו.

די דעלעגאציע האבען געגעבען פאל- גענדע ערקלערונגען:

קיין געוויסע סטאטיסטיק פון דער א״י-בייטסלאזנהייט אין א״י

אינאיינשטאט, לויט דער רעגיסטראציע פון
דער „הסתדרות העובדים“ זענען איצט
פארהאנען 7.500 ארבייטסלאזע פון זיי-
5 000 אין תל אביב, 1 500 אין ירושלים
און 1000 אין חיפה. אין די קאלאניעס,
ספעציעל אין יהודה און די ארבייטס-
לאזיגקייט ספעס ליקווידירט, אין חורה
צ.ב. ווערען נאכט גייע ארבייטער.
ס'זענען דא נאך א צאהל מענשען און
וורטה, וואס זייער צאהל דערגרייכט
ווארשיינליך ביז 2,000, וואס האבען זיך
גיט איינגעארבעט, ווייל ס'פעהלט זיי
געלד, זיי קענען גיט די שפראך און
די ארטיגע בעדינגונגען א.א.וו.
אפצולעזע זענען אלע מאל געווען אין
א״י און איצט ווערען זיי אויך פער-
זענט צו די ארבייטסלאזע.

די הילפט-קאציע פאר די ארבייטס-
לאזע ווערט געפיהרט אין 2 ריכטונגען:
פערשטענס צו לינדערען די לאגע, ס'ווע-
רען ארויסגעגעבען הלאות פאר אר-
בייטסלאזע צו 25 פאסטער און אן אן פאר
א פריילידינגען און 50 פאסטער פאר א
פאמיליען מענטש, אפזעלע אונטערשטי-
צונגען ווערען אויסגעגעבען אין דער
סומע ביז 7000 פונט א וואך, אבער
דאס דאזיגע מיטעל וועט פארט און
אונגעהויערע צווישען די ארבייטער,
וועלכע פארלאנגען בעסער, אז דאס
צעלד זאל אויסגענוצט ווערען אויף גע-
זעלשאפטליכע ארבייטען.

דער ארבייטס-דעפארטאמענט גיט
פארט הלאות אויף צו מאכען שאקליען,
געזעלשאפטליכע בנינים א.א.וו. אפזעלע
הלאות האבען בעקומען די זעלבסט-
פערזאנלעכע פון תל-אביב, שכונת
הדר הכימל, שכונת בית הכרם, שכונת
מאנעסמאנער, סביה א.א.וו. צוזאמען
אין פערלויף פון אקטאבער - דעצעמ-
בער - ביז 50 000 פונט שטערלינג.
די ציגיינטישע לייטונג איז בעסער
לויט אין פערשידענע רעגירונגס אונטער-
נעהמונגען פאר געזעלשאפטליכע ארביי-
טען, וואס טראגען א באראקאט פון
דירעקטער הילף דורך ארבייט, אזוי צ.
ב. האט די רעגירונג בעשטימט 40,000
פונט אויף צו בויען דעם שאסע פתח-
חקה-תל-אביב 40,000 פונט און די
ציגיינטישע לייטונג בעטייליגט זיך אין

פאר 3 זל. ערשטע ליכט אין שטוב

קען יעדער בעקומען אויסצוגא-
לען וועלענמאל פאר יעדען פ.

פערקויף פון פערשידענע ערשטע ליכט מאטעריאלען

פ. רעוויז. האנסטאנטינער 58

Dr. ADAM
Grosplik
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78

הויט און ערשטע ליכט קראנקע.
רעכענען און ליכט-הילף אונט.
נעמט אן פון 7-4 אין אונזער.

ער מתי עצל השבב? ווי דאס וועט אראפגען מיט דעם אייגענעם און פאר- מלחמה-דיגע וועקסלען?

מתי תקום משנתך?

ווען וועט קומען און בילדא?

17 פעטריהאווער 17

2-טען הויף, פארטער, דורכאנג זאכאריא 52, וואו
ס'הערט ערלדיגט און געשריבען אלערליי ביממעס לויט'ן
אומפאס, קלאוועלעס, זאכטופעמשינעס אויף
אלע שטערט און פוילען, אפעראציעס, אפאזיציעס,
אדוואקאטעס, רעקארדען, וועגען פערט און קא-
מוניאט-ווישאנער, ביממעס וועגען דירה און אוואסער
רוועקטען און אין אלע אפאזיציע-קאנקורענץ, שותפות-
קאממען, סטאטוטען, קאממען אינאנצווייטעס,
קאממען דאראווייטעס, קארנט ספראוועס, ווי אויך
אויפגענומען און אלע שפראכען.
רעכט-קאנטאבילענט י. מאנעלא,
פערמיקאווער 17, זאכאריא 52
שטעטל, רעוועל און בילדא

די וועלכע אזעו האט פערראמען

(זעה 6-טע זייט).

4026. פיקעלנא.

11

מספר א פוליטעמען שורה